

NOTULEN

**van de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Rozendaal
d.d. 2 juni 2016
ter gelegenheid van het bezoek van
de Commissaris van de Koning
in de provincie Gelderland aan
Rozendaal**

Aanwezig: mw M.S. Albricht, mw E.J.G. Hupkes, dhr A.G.H. Koning, dhr B. van der Plas, mw C.C. Spillenaar Bilgen-Dekker, dhr H.M. Veltman, mw M. Visser,

Voorzitter: dhr J.H. Klein Molekamp

Portefeuillehouders: wethouder G.H. van Gorkum en wethouder A. Logemann

Griffier: dhr K.M. Schaap

Gasten: dhr C.G.A. Cornielje, Commissaris van de Koning
dhr H. Tromp, Chef van het Kabinet

Afwezig: dhr C.P. Schmidt, dhr G.J. Willemse

Verslag: mw W.G. Pieterse-Pook

1. Opening

De **voorzitter** opent de vergadering en heet de commissaris welkom. Hij memoreert dat deze vergadering plaatsvindt in het kader van het 4-jaarlijkse bezoek dat de commissaris aan elke gemeente in de provincie brengt. Bij het vorige bezoek heeft de commissaris een impasse tussen de gemeente en Het Rhedens weten te doorbreken. Dit gebeurde door enkele uitspraken te doen die tot enige commotie leidden maar wel de oplossing bespoedigde.

Bij de lunch vanmiddag heeft het college met de commissaris gesproken over de onderwerpen weerbare overheid en integriteit van de gemeente Rozendaal waarbij de commissaris zei dat die onderwerpen belangrijk zijn voor alle gemeenten. Hij zei dat integriteit buitengewoon belangrijk is waarbij een kleine gemeente het risico loopt dat de afstanden zo klein zijn dat dat op zich al een risico is voor de integriteit. Spreker heeft geprobeerd de commissaris uit te leggen dat een kleine gemeente juist het voordeel heeft dat er zoveel sociale controle is dat niemand ook maar iets niet integers kan doen. Of dat een lichte naïviteit was laat hij in het midden maar een kleine gemeente heeft z'n voor- en nadelen. Verder heeft het college gesproken met de commissaris over Sterk Bestuur. Dat komt straks ook aan de orde in de raadsvergadering. Vervolgens is er een wandeling gemaakt over de Kerklaan naar de provinciale rotonde die vernieuwd en aangepast is. Daarna is de plek bezocht waar de verkeersovergang van de Schelmseweg gedacht is die de gemeente graag wil zien en waarvan alle raadsleden hebben gezegd dat, wat er ook met de school gebeurt, die verkeersovergang er moet komen. De raad vindt het van belang dat de Schelmseweg verkeersveiliger wordt.

Daarna ging de wandeling naar de nieuwe mogelijke schoollocatie op de Bremheuvel waarbij in de wijk te zien was dat een groot aantal omwonenden grote moeite blijkt te hebben met de verkeerssituatie. Toen naar de nieuwe bouwlocatie de Del en bij die wandeling heeft de commissaris gezien dat het niet slecht wonen is in Rozendaal. De commissaris vond het een behoorlijke wandeling en vond dat de gemeente toch groot was maar als het college dat had willen laten zien waren we naar de Imbosch gegaan. Vorige week heeft het college kennis gemaakt met het college van de buurgemeente Brummen, want de Imbosch is meer gericht op Eerbeek dan op Rozendaal. In het najaar heeft het college een afspraak voor een bezoek aan het college van de gemeente Apeldoorn, dat zich er tot nu toe niet van bewust was dat Rozendaal ook een buurgemeente van Apeldoorn is. De

gemeente is toch veel groter dan het kleine stuk dat we vanmiddag aan de commissaris hebben kunnen laten zien.

Ook de heer Tromp, kabinetschef wordt welkom geheten evenals de heer Waltmans, Statenlid en inwoner van Rozendaal, en de belangstellenden op de publieke tribune.

2. Vaststellen van de agenda

De agenda wordt zonder wijziging vastgesteld.

3. Bespreking onderwerp Sterk bestuur / intergemeentelijke samenwerking

Mevrouw **Albricht** merkt op dat het goed is om stil te staan bij het Sterk Bestuur en intergemeentelijke samenwerking omdat juist Rozendaal een heel goed voorbeeld is van hoe een kleine gemeente sterk kan zijn. De gemeente voert al jaren een spaarzaam beleid. Dat heeft geresulteerd in een hoge reserve per inwoner van de gemeente. De huidige coalitie realiseert veel op dit moment. De commissaris is vanmiddag op de Del geweest, waar een mooie nieuwe woonwijk wordt gebouwd. Hopelijk kan volgend jaar gestart worden met de bouw van de nieuwe school. Daarnaast is Rozendaal goed gebleken in samenwerken zonder daarbij als kleine gemeente onder de voet te worden gelopen. Rozendaal kan zich een goede buur noemen ten opzichte van de buurgemeenten. Het rapport van de commissie De Graaf over Sterk Bestuur geeft het belang aan van goede samenwerkingsverbanden tussen gemeenten. Door beleidsontwikkelingen onder te brengen bij bijvoorbeeld Arnhem en de beleidsuitvoering lokaal te regelen krijg je regionale efficiencyvoordelen die te combineren zijn met voordelen van lokale nabijheid en bereikbaarheid. Rozendaal is daar een goed voorbeeld van en dat blijkt ook uit de onlangs doorgevoerde decentralisaties. Die zijn heel goed verlopen, mede dankzij deze samenwerkingsverbanden en de korte lijnen die de gemeente heeft met de meest kwetsbare inwoners. De conclusie is dat Rozendaal tot nu toe een zelfredzame gemeente is gebleken. Zij heeft een aantal vragen: Welke andere of nieuwe uitdagingen ziet de provincie voor kleinere gemeenten, welke eisen vindt de provincie van belang als het gaat om het voortbestaan van deze kleine gemeente en ziet de commissaris wellicht punten waarop de gemeente Rozendaal nog zou kunnen verbeteren.

De heer **Koning** reageert dat als je kijkt naar het rapport over de bestuurskracht en de scan die specifiek voor Rozendaal gemaakt is, er een aantal aandachts- en verbeteringspunten naar voren komen waar de raad en het college ook invulling aan geven om deze gemeente toekomstbestendig te maken. De gemeente heeft te maken met een behoorlijk veranderingsproces, de decentralisatie van een aantal rijkstaken, de organisatie is zich aan het zetten. Zijn partij vindt dat dat goed wordt ingevuld, naast de bestaande samenwerking met de gemeente Rheden ook met alle andere tien of elf gemeenten, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Dat geldt ook voor de raadsleden. Die zijn zeer betrokken en ook aanwezig bij de overleggen daarover. Van belang is welke aandachtspunten de commissaris nog mee wil geven om deze mooie gemeente toekomstbestendig te houden. Op hoofdlijnen en met betrekking tot de bestuurlijke aspecten ondersteunt hij de woorden van mevrouw Albricht.

De heer **van der Plas** wil daar graag bij aansluiten. Hij heeft ook een paar vragen aan de commissaris. In het verleden zagen we dat gemeenten steeds groter werden en nu zie je nu juist weer veel verantwoordelijkheden en bevoegdheden gedecentraliseerd worden naar gemeenten. Gemeenten winnen daardoor aan kracht. Dat heeft waarschijnlijk ook impact voor de taken van de provincie. Hij is daar benieuwd naar. Hoe kijkt de commissaris naar een kleine gemeente als Rozendaal als een soort proeftuin voor kleinschaligheid. Rozendaal is een voorbeeld van hoe een kleine democratie toch goed ingericht kan worden. Recent heeft de raad van Rozendaal ook aandacht in de pers gehad hoe wij als kleine gemeenteraad al die taken die op ons af komen samen met het ambtelijk apparaat overeind weten te houden. Zou dat in termen van kleinschalig bestuur juist als voorbeeld kunnen dienen?

De **voorzitter** merkt op dat hij een omissie goed te maken heeft. Er is bericht van verhindering ontvangen van de raadsleden Schmidt en Willemsen.

Verder merkt hij op dat hij gemist heeft in de bijdragen van de raadsleden dat Rozendaal de meest democratisch gelegitimeerde gemeente in Gelderland is met een opkomstpercentage van de kiezers van 94,5%.

De **commissaris** dankt voor de ontvangst in de raadsvergadering en voor die door het college van burgemeester en wethouders eerder op deze dag. Hij wil dit agendapunt graag met de raad bespreken omdat er vorig jaar grote decentralisaties zijn geweest op het gebied van de jeugdzorg, de WMO en de

Participatiewet. De jeugdzorg kwam van de provincie, maar andere taken kwamen van het Rijk. Er is daarbij ook veel geld overgeheveld. Veel van die taken kunnen gemeenten niet zelfstandig uitvoeren. Gemeenten zijn dan ook verplicht, ook de grootste gemeenten in deze provincie om die taken gezamenlijk met andere gemeenten uit te voeren. Het is heel interessant om te kijken of dat proces ook lukt en hoe dat landt in de verschillende gemeenteraden en of raadsleden ook het gevoel hebben dat zij invloed hebben op de besluitvorming. Heeft de raad van Rozendaal niet het gevoel dat Arnhem de lead heeft en Rozendaal alleen maar kan tekenen bij het kruisje? Dat is wel belangrijk om te weten. Die taken worden naar de lokale overheid gebracht en uiteindelijk zullen de inwoners, ook van deze gemeente, de raadsleden aanspreken op de uitvoering van dat beleid. Vandaar dat hij dat onderwerp bij alle gemeentebezoeken sinds januari 2015 agendeert. Naarmate er meer ervaring mee wordt opgedaan krijgt hij ervaringen terug van raden. De heer Koning gaf aan dat de betrokkenheid van de raadsleden goed is. Hoe is die betrokkenheid georganiseerd? Wethouders gaan in de regio aan de slag op die verschillende onderwerpen. Zij moeten daarbij ook manoeuvreerruimte hebben, anders kan er niet tot bestuurlijke afspraken gekomen worden. Hoeveel ruimte is er voor de raad om daar nog aanpassingen aan te doen, in welke fase van het besluitvormingsproces wordt de raad daarbij betrokken en is dat ook naar tevredenheid?

Er werd door mevrouw Albricht gezegd: Wij zijn goede buur, samenwerkingsverbanden met ondermeer Arnhem en Rheden en zij noemde ook het woord zelfredzaam. De vraag is natuurlijk in hoeverre je taken zelfstandig uit kunt voeren Van het college heeft hij begrepen dat veel taken in mandaat uitgevoerd worden door de gemeente Rheden, als goede buur. Maar wat heeft Rozendaal voor die goede buur in petto, behalve dan dat de diensten betaald worden. Is er ook iets van wederkerigheid, in hoeverre is er evenwicht. Anders is Rozendaal wel erg afhankelijk van de vraag of Rheden het ook voor de gemeente Rozendaal uit wil voeren.

Er werd de vraag gesteld of er nog nieuwe uitdagingen op de gemeente afkomen. Ja, die zijn er en dat is de Omgevingswet. Die nieuwe Omgevingswet is groter dan de drie decentralisaties tezamen. Dat betekent dus nogal wat voor gemeenten. Er wordt een groot aantal wetten samengevoegd en vervangen door één nieuwe wet en door een aantal Algemene maatregelen van Bestuur. Het vraagt wat van de bestuurskracht van gemeenten om daar goed mee om te gaan. Vandaar dat hij het relevant vindt, niet alleen in Rozendaal maar ook in alle andere gemeenten hoe men omgegaan is met de drie decentralisaties want wat er aan komt is waarschijnlijk nog veel omvangrijker. Hij heeft in Gelderland ook gezien dat sommige gemeenten het niet meer aankunnen, vanwege ambtelijke capaciteit of vanwege andere redenen en daarom is het wel interessant om te kijken hoe dat in Rozendaal gaat. Of dat perse de proeftuin voor kleinschaligheid moet worden? Je zou kunnen zeggen: Het is een unieke gemeente die het lukt als zelfstandige bestuurlijke identiteit te bestaan doordat er in ambtelijk opzicht intensief wordt samengewerkt met de gemeente Rheden. Er moet dan dus wel een grote gemeente zijn waar mee samengewerkt kan worden. Er moet voorkomen worden om de indruk te wekken dat deze vorm van kleinschaligheid overal in de provincie zomaar zou kunnen. Hij ziet het niet zo zeer als proeftuin maar meer als bijzonderheid. Vanuit de belangen van de inwoners gerekend moet er wel kritisch gekeken worden of er voldoende en goede dienstverlening voor de burgers is want daar is de overheid voor. Er is ook gevraagd naar verbeteringen. Tegenwoordig worden in alle gemeenten bestuurders afgerekend op bestuurlijke moed en daadkracht. Dat staat tegenover stroperigheid en niet kiezen. Los van de politieke keuze die de raad gemaakt heeft over de school, waar hij niet in treedt, is het feit dat er een keuze is gemaakt buitengewoon belangrijk en ook het feit dat daar uitvoering aan wordt gegeven. De gemeenteraad is ervoor om besluiten te nemen.

De **voorzitter** reageert dat er een aantal taken door de gemeente Rheden wordt uitgevoerd, maar dat er ook wel taken worden uitgevoerd door particuliere bedrijven. Juist bij eenmalige taken zoals bijvoorbeeld het ontwikkelen van een woonwijk of een school huurt de gemeente particuliere bedrijven in die dat vaker gedaan hebben, want ook in een gemeente als Rheden is dat geen dagelijks werk. De flexibiliteit gaat verder dan alleen een gemeentelijke samenwerking.

De commissaris heeft de raad een aantal vragen gesteld, waaronder over het sociaal domein. De omgevingswet komt aan de orde bij agendapunt 4.

De heer **Koning** wil graag reageren op de vraag van de commissaris hoe de betrokkenheid van de raad tot stand komt. Vaak ligt er een gemeenschappelijke regeling aan de samenwerking ten grondslag. Dat brengt met zich mee dat er al vroeg in het besluitvormingsproces over gesproken wordt. De raad wordt daarover goed geïnformeerd. Bij raadsinformatiebijeenkomsten is men raadsbreed aanwezig. Dit is niet alleen een goed communicerende gemeenschap maar ook vanuit plichtsbetrachting zijn de leden uit alle raadsfracties trouw aanwezig. Dat geldt niet alleen ten aanzien van het sociaal domein maar dat

gebeurde ook bijvoorbeeld bij de regionalisering van de brandweer. Dat betekent dat voordat er officiële stukken komen, iedereen wel weet waar het over gaat en ook z'n inbreng kan hebben in een vroeg stadium. Dat is ook van belang om tot iets te komen.

Mevrouw **Visser** geeft aan dat de raad zich terdege realiseert dat de taken in het sociaal domein gemandateerd zijn aan de gemeente Rheden. Tegelijkertijd weet de raad dat mandateren betekent dat de uitvoering uitbesteed is maar dat de raad verantwoordelijk blijft. Daarom worden alle overleggen bezocht en is Rozendaal een gesprekspartner voor de gemeente Rheden en ook voor centrumgemeente Arnhem. De gemeente Rozendaal realiseert zich haar rol en denkt niet dat zij een echte verandering teweeg kan brengen. Rozendaal trekt niet te grote schoenen aan. Voorafgaand aan de fractieoverleggen is er een werkgroepvergadering waarin de gemeente Rheden vaak een presentatie komt geven. Zo kan de raad mee blijven denken en de eigen visie blijven positioneren, juist om de stip op de horizon voor Rozendaal duidelijk te maken. De raadsleden van Rozendaal spelen zeker een rol voor wat betreft de verantwoordelijkheid voor het sociaal domein.

Wethouder **Logemann** zegt dat met ingang van de huidige coalitie de werkgroepvergaderingen zijn ingevoerd. Daarin probeert hij de raadsleden mee te nemen in wat zich in de processen op het gebied van het sociaal domein afspeelt. Daar wordt ook gesproken over ingekomen stukken, bijvoorbeeld van Presikhaaf Bedrijven, wat een heel belangrijk item is. De wethouders sociaal domein proberen overigens alle raadsleden in alle gemeenten mee te nemen door raadsinformatiebijeenkomsten te organiseren. Er heeft ook een nieuwsbrief rondom de Participatiewet het daglicht gezien om de raadsleden mee te nemen in de lastige problematiek die er speelt.

De heer **van der Plas** regeert dat Rozendaal een kleine gemeente is die in die hoedanigheid niet veel invloed heeft maar de wethouder draait volop mee in de overleggen met zijn collega's en is daar een serieuze gesprekspartner. Door die gelijkwaardigheid worden de raadsleden ook volledig meegenomen in het proces en weten zij wat er speelt. Hoewel het Rozendaal niet erg raakt wordt in elke raadsvergadering wel over Presikhaaf gesproken. Dat geldt ook voor andere ontwikkelingen in het sociaal domein. Dat heeft qua draagvlak heel veel meerwaarde.

Mevrouw **Spillenaar Bilgen** merkt op dat het zinvol is de commissaris nog mee te geven dat in de periode voor de drie decentralisaties, dus voor 2015 er eenzelfde informatiebron was via de gemeente Arnhem, inclusief de verschillende pilots die liepen in de gemeente Rheden. De raad van Rozendaal kreeg daar uitnodigingen voor en daar draaide Rozendaal mee alsof de gemeente bij de commissies hoorde die daarover nadachten. Dat heeft zij in die raadsperiode heel plezierig gevonden want dat betrof echt de voorfase. Dat zou zinvol zijn om ook te bedenken bij de Omgevingswet.

De **commissaris** vindt het mooi dit te vernemen. Er wordt gezegd: We draaien mee met de commissies. Het is interessant om een stukje bestuurlijke vernieuwing tot stand te brengen en dat de raad ook mee kan gaan in de technische informatie die door de gemeente Arnhem of Rheden wordt verstrekt. Hij heeft nog niet zo vaak gehoord dat dat gebeurt. Daarnaast wordt ook gezegd: We hebben niet zoveel invloed en hij proeft ook dat de raadsleden dat niet zo erg vinden. Als de raad maar meegenomen wordt in het proces, zo maakt hij op uit de reacties.

Mevrouw **Visser** reageert dat de raad niet alleen meegenomen wil worden in het proces maar de raad praat mee omdat hij het beste wil voor de meest kwetsbare inwoners van Rozendaal. De raad wil niet zozeer graag bij alle processen betrokken zijn maar het gaat erom een vinger in de pap te houden om het beste te kunnen kiezen voor de Rozendaalse inwoners.

De heer **Koning** merkt op dat Rozendaal geen Calimero gevoel heeft. Dat komt ook om dat iedereen, of dat nou het college is of de raadsleden, wel z'n dossiers kent. In de overleggen met gemeenteraadsleden van andere gemeenten voelen de raadsleden van Rozendaal zich zeker niet de mindere.

De heer **van der Plas** is het met de heer Koning eens dat de raadsleden van Rozendaal realistisch zijn. De wethouder informeert de raad zo veel mogelijk, probeert ook zoveel mogelijk de stukken tijdig ter besluitvorming op de agenda te krijgen bij de raad, maar spreker maakt zich wel soms zorgen over hoe de besluitvorming in de intergemeentelijke samenwerking tot stand komt en wat het democratisch gehalte daarvan is. Dat is iets dat nog in de kinderschoenen staat.

De **voorzitter** wil daar aan toevoegen in het kader van het rapport van de commissie De Graaf, dat het heel sterk gaat in de richting van een netwerksamenleving. Rozendaal is een voorbeeld van een gemeente die ook openstaat voor een netwerksamenleving terwijl de commissie De Graaf constateert dat veel andere gemeenten naar binnen gericht zijn. Het is een noodzaak voor Rozendaal om naar buiten gericht te zijn en zo handelt de gemeente in de geest van het rapport van de commissie De Graaf. De **commissaris** merkt op dat hij daarnet bezig was om eens te kijken of er een bestuurlijke vernieuwing mogelijk is waarbij gezamenlijk opgetrokken wordt met een gemeente als Rheden en waar

ambtelijk samen veel dingen samen worden gedaan en de raad daarbij ook geïnformeerd wordt over de zakelijke inhoud. Het is buitengewoon nuttig, ook op politiek niveau om die samenwerking te zoeken. Dit is een zelfstandige gemeente met eigen besluitvorming maar er is meerwaarde te verkrijgen omdat op dat niveau wellicht nog meer invloed uitgeoefend kan worden op de besluitvorming dan dat nu feitelijk mogelijk is. Hij dacht iets te ontwaren van vernieuwing en daar zou Rozendaal wel een proeftuin in kunnen zijn.

Wethouder **Logemann** is van mening dat die samenwerking er al is, de afgelopen maanden wellicht wat minder, maar zeker ten tijde van de start van de decentralisaties werden de raads- en commissieleden standaard uitgenodigd door de gemeente Rheden om informatiebijeenkomsten en dergelijke bij te wonen en die uitnodiging ligt er nog steeds.

De **commissaris** vindt dat buitengewoon interessant dat Rozendaal die bijeenkomsten bijwoont en via dat kanaal zoeken naar invloed op de besluitvorming.

De voorzitter merkt op dat het goed is dat de raad de woorden van de commissaris nog eens tot zich neemt en dat het misschien ook goed is dat de commissaris de woorden van de raadsleden ook tot zich neemt.

De **commissaris** geeft aan dat hij niet anders doet.

3. Bespreking onderwerp Belangenafweging provincie / gemeente waarbij aan de orde komen:

- a. provinciale weg Schelmseweg/Ringallee (N785)
- b. omgevingsvisie

De **voorzitter** stelt voor eerst punt b. aan de orde te stellen.

De heer **Koning** zegt dat Rozendaal zich aan het voorbereiden is op de nieuwe wetgeving. De wet ligt momenteel bij de Eerste Kamer. Kijkend naar de provinciale visie en de verordening waar de bevoegdheden in staan en hoe die wet ingevuld moet worden speelt naast de implementatie die ook in de gemeente Rozendaal moet volgen, natuurlijk ook hoe de provincie dat naar de gemeente toe wil invullen. Rozendaal wil een toekomstbestendige gemeente zijn in het toekomstbestendige Gelderland. Dat is ook de titel. De Staten schetsen een hoofddoel waar de gemeente naartoe moet en het mooie in die visie is dat er een samengaan is van de omgeving met de economie, om maar op dat abstractieniveau te blijven. Straks komt de Schelmseweg aan de orde. Als je kijkt naar verantwoordelijkheden die de provincie heeft op het gebied van verkeer en milieu dan moet de provincie bij de vergunningverlening en bij het toetsen van bestemmingsplannen dat nieuwe volledige kader met ontzettend veel bijlagen hanteren. Wat gaat de provincie doen, uitgaande van die samenhang van economie, omgeving en milieu en aan de andere kant ook ruimte bieden voor mensen en bedrijven, om tot wat te komen. Dat is een heel mooi en nieuw spanningsveld. Op het gebied van milieu en water kon er maar weinig en dat is het nieuwe in de visie van de provincie. Dus hoe denkt de commissaris dat te gaan invullen, ook in relatie tot de gemeente Rozendaal.

De **commissaris** reageert dat de provincie Gelderland de eerste provincie in het land was die een omgevingsvisie heeft gemaakt in de lijn zoals de wetgeving nog moest worden. De wetgeving was nog in ontwikkeling en vooruitlopend daarop heeft Gelderland al een dergelijke omgevingsvisie gemaakt. Andere provincies kijken ook naar de provincie Gelderland. Wat is gedaan is een keuze maken voor de kerntaken waar de provincie voor staat. Dat zijn er zeven zoals economie, infrastructuur en ruimtelijke ordening. Inmiddels komt die wetgeving gereed. Het is kaderwetgeving en er moet nog heel veel ingevuld worden in Algemene maatregelen van Bestuur. Het is natuurlijk heel spannend of de provincie de ruimte die zij dacht te krijgen ook krijgt en of de provincie met de gemeenten eenzelfde soort relatie houdt als zij had. Is het een relatie van partnerschap of een in de zin van dat de provincie een aanwijzing geeft of niet. Daar gaat het debat nu nog over dus hoe dat precies uitgewerkt wordt kan pas gezegd worden op het moment dat de wetgever klaar is. De provincie Gelderland zit wel aan tafel om dat mede vorm te geven omdat zij voorop liep. Een van de Gelderse oud-gedeputeerden, Co Verdaas is nog steeds een belangrijk man in Den Haag en helpt ook mee die wetgeving tot stand te brengen vanuit een adviserende rol. De provincie heeft een aantal kerntaken: duurzame ruimtelijke ordening, wonen, economie, infrastructuur, duurzaam platteland, cultuur en cultureel erfgoed, allemaal thema's die een plek hebben gekregen in de visie. Die onderwerpen hebben natuurlijk ook allemaal raakvlakken met de gemeente Rozendaal. Er kan nog niet zoveel gezegd worden over hoe dat proces gaat verlopen. Dat zal pas in het najaar blijken. De provincie is wel bezig om de eerste visie, die al een paar jaar oud is bij te stellen en aan het eind van het jaar zullen de Staten daarover een oordeel mogen geven. Er wordt geprobeerd zo integraal mogelijk te denken, uitgaande van opgaven en niet uitgaande van de verkokering. Alle vraagstukken hebben nu eenmaal ruimtelijke aspecten, economische aspecten, aspecten van ecologie enzovoort.

De heer **Van der Plas** geeft aan dat het onderwerp nog wat ver van het bed lag voor hem. Met het Sociaal Domein heeft de raad ervaring opgedaan. De omgevingswet heeft nog veel meer impact, gaf de commissaris aan. Dat heeft spreker wel wakker geschud. De ervaringen op het gebied van het Sociaal Domein kunnen een goed voorbeeld zijn van hoe de samenwerking en de informatievoorziening tot stand gebracht kan worden. De burgemeester gaf in zijn inleiding al aan dat dit een kleine gemeente is, maar qua oppervlakte heeft Rozendaal natuurlijk best wat in de melk te brokkelen en zou het de gemeente wel meer kunnen raken dan nu voorzien. De commissaris had het over het tonen van partnerschap, hetgeen spreker wel aanspreekt. Alvast ter inleiding van het volgende onderwerp: De verhouding tussen provincie en gemeente, zeker in de omvang van Rozendaal is in zijn perceptie toch wel een beetje van: De provincie bepaalt en de gemeente volgt. De uitspraken van de commissaris prikkelen spreker wel om wat pro actiever naar het onderwerp te gaan kijken hoe de gemeente daarop kan voorsorteren.

De **commissaris** merkt op dat de omgevingsvisie van de provincie in co-creatie met alle partners, gemeenten, waterschappen en bedrijfsleven, tot stand is gekomen. Dat leidde er zelfs toe dat Provinciale Staten af en toe de vraag stelden: Wat is onze rol eigenlijk nog bij dat co-creëren? Daarom herkent hij zich totaal niet in het beeld dat de heer Van der Plas schetst. Er wordt zo goed naar de partners geluisterd dat Statenleden zich afvragen of zij het voorstel nog kunnen aanpassen. Er is heel goed geluisterd en dat is ook de basis geweest voor de nieuwe coalitieperiode. De omgevingsvisie die in co-creatie tot stand is gekomen kent een aantal grote opgaven en die liggen bijvoorbeeld op het gebied van transport en logistiek in het Rivierengebied, op het gebied van krimp in de Achterhoek, op het gebied van food in de regio Wageningen en zo wordt er ook gekeken naar wat de opgave is voor het gebied Arnhem-Nijmegen. Het is aan partijen in dit gebied wat zij nu vinden wat in het economisch kerngebied van deze provincie de belangrijkste opgaven zijn. Waarschijnlijk wordt dan uitgekomen op bruisende binnensteden, smart industry en misschien nog andere gebieden die eraan toegevoegd worden. Dat gesprek wordt gevoerd op basis van de visie die tot stand is gekomen met al die partijen. Zo wordt toegewerkt naar hele concrete investeringen en daar kan de gemeente Rozendaal in deze regio ook een bijdrage aan leveren.

De heer **Van der Plas** geeft aan dat hij waarschijnlijk dan een andere perceptie heeft dan de commissaris maar toch wil hij hem in retrospectief meegeven, terugkijkend op het proces dat gevoerd is ten aanzien van de veilige oversteek van de Schelmseweg zoals hij dat als raadslid heeft ervaren hoe dat tot stand is gekomen. Rozendaal wil een nieuwe school bouwen en de raad had als belangrijke eis daarbij dat er een veilige oversteek over de Schelmseweg zou komen. Daarbij kwam de gemeente in aanraking met de provincie. De raadsleden komen niet zo heel snel in aanraking met de provincie, er wordt natuurlijk heel veel ambtelijk overleg gevoerd. Hij heeft dat toch ervaren als: De gemeente heeft een belang bij veiligheid en de provincie heeft een belang bij doorstroming. Dat zijn belangen die misschien niet met elkaar samen te brengen zijn. Hij heeft het ook ervaren als dat de provincie bepalend is en eisen stelt, bijvoorbeeld er mag niet een extra aansluiting op die Schelmseweg komen en dat hebben we als kleine gemeente dan maar te accepteren. Hoe kijkt de commissaris daar vanuit de provincie naar: Is dat iets dat binnen het ambtelijk apparaat van de provincie ook zo beleefd wordt: De provincie als overkoepelende partij en de gemeente als volgend. Hij heeft uit het antwoord van de commissaris begrepen dat dat voor allerlei nieuwe zaken zeker niet meer de intentie is maar hij wil het toch graag al evaluerend aan de orde stellen.

Mevrouw **Albricht** heeft een kleine toevoeging op het verhaal van de heer Van der Plas. Zij heeft begrepen dat er ook in de gemeente Brummen, bij Leuvenheim, bepaalde oversteeken zijn aangepast en dat de gemeente Brummen daar geen bijdrage voor heeft hoeven te leveren. Zij heeft begrepen dat de gemeente Rozendaal de oversteek zelf moet bekostigen. Zij vraagt zich af of er een reden is waarom daar op een andere manier mee wordt omgegaan en of er nog mogelijkheden zijn.

De **commissaris** antwoordt dat er in Nederland Rijkswegen zijn, provinciale wegen en gemeentelijke wegen en over de provinciale wegen is de provincie bevoegd gezag. Die wegen hebben ook een bepaalde functie en die moeten ook een zekere capaciteit hebben om er voldoende vervoersbewegingen te kunnen laten plaatsvinden. Dat betekent dus ook dat er voldoende doorstroming moet plaatsvinden en dat stelt eisen aan de provinciale wegen. Natuurlijk zijn er tal van voorbeelden te geven, ook in de omgeving, waar overgegaan is tot verdere versmalling of de aanleg van fietspaden. Er zijn allerlei modaliteiten mogelijk waarbij steeds naar de functie van de weg wordt gekeken. Het is een provinciale weg in een stedelijk gebied en daar stelt de provincie eisen aan, ook aan bijvoorbeeld hoeveel aftakkingen de weg mag hebben om het ook veilig te houden. Er zijn twee rotondes en deze oversteek ligt tussen de twee rotondes in. Daar zijn normen voor en de Staten kijken daar ook kritisch naar of die goed toegepast worden. Daarom zijn er in het gesprek met de gemeente ook eisen gesteld aan deze oversteekplaats. Is er altijd een Wet van Meden en Persen? Het antwoord is nee. Er is gebleken dat er ruimte is voor overleg maar er moet altijd een inzet gekozen worden en dat doet de gemeente ook. Dat wordt door de provincie niet als een dictaat ervaren, beide partijen zijn bereid om een gesprek aan te gaan. Volgens hem komen de beide partijen daar uit en hij heeft vanmiddag

begrepen dat de suggestie voor een knik om de snelheid er uit te halen is gehonoreerd, dus dat er lokaal maatwerk mogelijk is om in die bijzondere situatie tot een oplossing te komen. De besluitvorming is nog niet helemaal rond maar dat zal zeer binnenkort gebeuren, zo heeft hij begrepen van de wethouder en van de medewerkers. Over de situatie in Brummen kan hij niets zeggen, dat weet hij niet uit zijn hoofd. Hij weet niet wie dat betaald heeft dus daar gaat hij zich niet aan wagen. Het is daar overigens ook wel een hele bijzondere weg omdat er aan die weg gewoond wordt. Er staan huizen heel dicht op die weg en er zijn heel veel functies die op een relatief korte afstand aan die weg toegekend worden. Het is overigens wel prachtig opgelost op basis van de eisen die daar aan de weg gesteld worden. Eigenlijk zou de weg daar niet door de bebouwing moeten lopen, maar er omheen maar er omheen kan daar niet vanwege natuur en andere bezwaren. Zo heeft elke weg weer andere eisen. Over de financiering weet hij niets maar hij heeft begrepen dat dat niet het allergrootste probleem is van de gemeente Rozendaal.

De **voorzitter** merkt op dat zuinigheid een goede deugd is en die heeft Rozendaal. Hij wil een aanvulling geven op wat de heer van der Plas zei over de rol van de provincie. Wat hem en de heer Adema, die een groot deel van de onderhandelingen met het ambtelijk apparaat gevoerd heeft, opviel was dat dat toch een hele moeizame situatie was. Op een gegeven moment is gedeputeerde Bieze aangesproken op de verkeersveiligheid en dat heeft veel van die onderhandelingen los gemaakt. Er is dus wel onderscheid in de verschillende lagen van de provincie. Bij de gedeputeerde heeft de gemeente wel degelijk begrip gekregen voor de argumenten en daardoor is bereikt dat de plannen gekomen zijn op het punt waar ze nu zijn.

De **commissaris** neemt het op voor de provinciale medewerkers. Gelderland heeft de meeste kilometers provinciale weg van Nederland. Er moeten heel veel gebieden ontsloten worden en daar is ook beleid voor. Dat moet op een goede manier uitgevoerd worden. Natuurlijk, en dat probeert hij ook uit te stralen, doen medewerkers altijd onder politieke verantwoordelijkheid hun werk, net zoals gemeentelijke ambtenaren dat doen. Zij bereiden voor maar uiteindelijk neemt het bestuur de besluiten. De provincie heeft uitstekende ambtenaren die dat werk heel goed doen.

De heer **Koning** wil dat graag bevestigen. Kijkend naar de brieven die over het dossier school en de veilige oversteek zijn ontvangen is daar een constructieve en consequente lijn van de provincie in te ontdekken en of je het daar dan wel of niet mee eens bent is de vraag. Er is voldoende duidelijkheid.

De heer Van der Plas waardeert het zeer dat de commissaris het voor zijn ambtenaren opneemt. Hij waardeert de openheid van de commissaris. Gaandeweg het proces is er zeker wel bewogen maar hij kan zich ook voorstellen dat het ambtelijk apparaat van de provincie dat gewend is aan een bepaalde verhouding van de provincie tot de gemeente een bepaalde cultuurverandering moet ondergaan naar meer co-creatie en netwerksamenleving, dus naar een andere positie van de provincie. Hij was er nieuwsgierig naar of daar bij de provincie iets van merkbaar is.

De **commissaris** antwoordt dat juist die dienst vernieuwend bezig is en met nieuwe concepten werkt. Bij Harderwijk, design en construct, in Arnhem bij de aansluiting op de Pleijroute bij het Gelredome, heel ingewikkelde knooppunten die door de mensen van de provincie op heel inventieve en creatieve wijze tot een oplossing worden gebracht. Die houding is er. Daarom durft hij het ook zo te stellen. Natuurlijk kan het op een onderdeel best eens zijn dat iemand zegt: Kon dat nou niet sneller of: Wij vinden dat.... Als Rozendaal zegt: Wij vinden dat, dan is het niet meteen de beste oplossing. Rozendaal mag dat vinden en het mag ook ingebracht worden en de provincie luistert daar ook graag naar maar de mensen die met dit soort bezigheden bezig zijn doen dat met veel creativiteit en inzet. Het gaat ook om veiligheid. Een extra afslag vlakbij een andere afslag die er al ligt leidt tot onveiligere situaties en daar moet rekening mee gehouden worden. Dat weten de provinciale mensen die al die kilometers provinciale weg in hun hoofd hebben.

De heer **Van der Plas** dankt de commissaris voor het uitgebreide antwoord. Hij vindt het prettig dat de provincie zo vernieuwend is en ook als eerste met een omgevingsvisie komt.

4. Rondvraag

Hiervan wordt geen gebruik gemaakt.

6. Sluiting

De **voorzitter** dankt de commissaris voor zijn komst naar Rozendaal. Hij heeft college en raad een aantal dingen meegegeven waar zeker nog eens nader over nagedacht zal worden en de commissaris af en toe over terug gerapporteerd zal worden. De raad heeft de commissaris een paar punten meegegeven die goed zijn om in het achterhoofd te houden. Hij hoopt de commissaris het gevoel te

hebben gegeven dat de gemeente Rozendaal een levenskrachtige gemeenschap is en dat ook wil blijven.

De **voorzitter** sluit de vergadering.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van
de gemeente Rozendaal d.d. 13 september 2016,
De griffier,